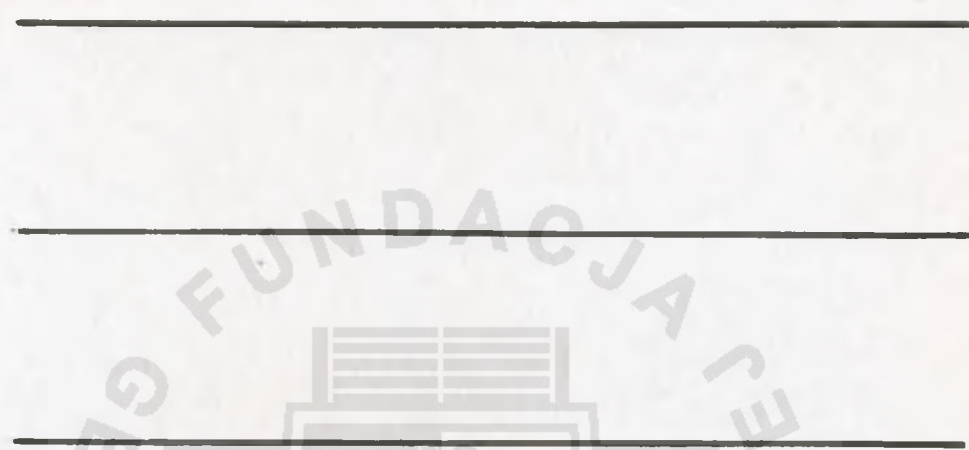


T 2003

opr. H.S. 1997

poprzedni nr K: 296
107



+ Kościerzyn
partyz.
WPK AK
Drohomińska
Helena
okupacyj. Lipkowska
ps. „Ewa” K: 296/296 Pom

WPK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Drohomińska Helena

J: K: 296/296 Pom.

Kościuszka WSK AJ

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 3 s. 1-5

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora k. 1 s. 1-2

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

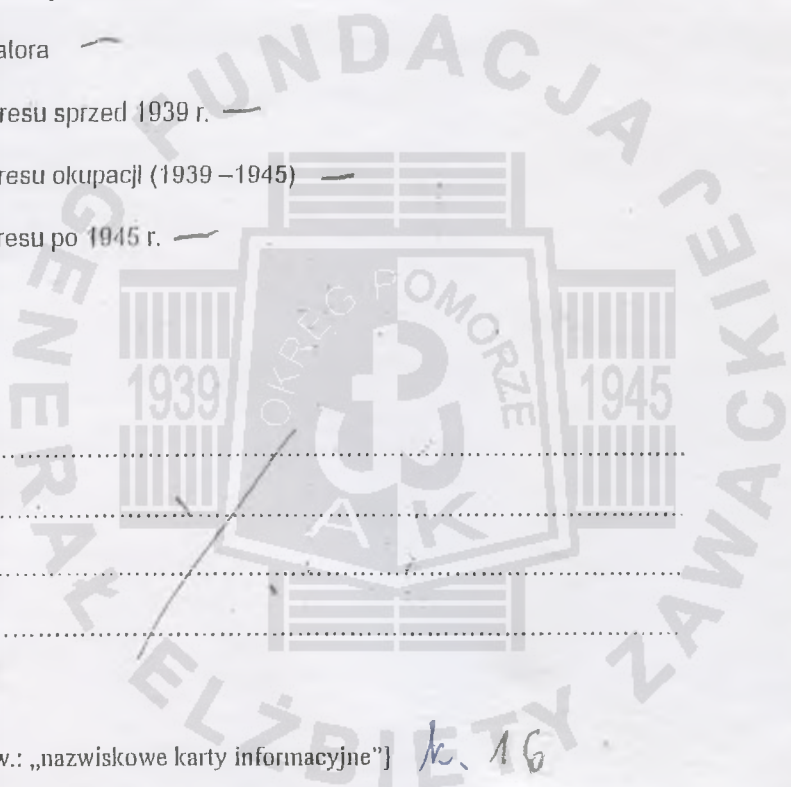
III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) k. 16

VI. Fotografie braku



II. RELACJA - Drohomińska Helena

- Relacja S Szelewskiej; luty 1978,
odpis oryginału, s. 1. k. 1

- Uzupełnienie relacji, 21 IX 1978,
mkps, s. 2-3. k. 1

- relacja Stefani Lesikowskiej
w arch. G. Zawackiej, relip.
kwp. k. 1 s. 4-5



S.P.
Biografia Heleny, Haliny Lipkowskiej
ps. "Ewa" z d. Drahomirskie

Ewa przysięgę składała w XI 1942 r. w Kościelcu -
nie na ul. Gdanińskiej 20. Na rozkaz ptk. "Martę"
Grzesmachera "Roman" przyniósł ją do nas!
Ewa ukończyła seminarium nauczycielskie
przed wojną i pracę miała rozpocząć w "Dana"
jednakże wojna zakoczyła i nie zdążyła pracować.
Nie miała matki mieszkając z ojcem, który po
wkroczeniu hitlerowców został zamordowany.
Kiedy została sama ukrywała się u ludzi.
W 1942 r. otrzymaliśmy zrzutku radiostacji.
Nie umieliśmy jej obsługiwać i kiedy zjawiała
się w/m "Ewa" postanowiono przeszkolić ją i za-
angażować przy radiostacji. U gajowego w Rytku
na strychu zamontowano radiostację. Po pewnym
czasie radiostację przeniesiono pod lipusz do
młynarza R. Tu radiostację wykryli Niemcy
i gestapo aresztowało Ewę. Bestialsko zbitą
zambknęto w stodołę. Usiłowała zbiec wraz z ra-
diostacją jednak psy gończe wytopiły ją. Radiostację
zdażyła zniszczyć i sztyr także. Ponownie tortu-
rowano ją. Nikogo nie wydała na skutek potworne-
go bicia zmarła. Ciało jej wystawiono i obiecali
gestapowcy nagrodę temu kto ją rozpozna. Było
to w Kościelcu. Nikt się nie zgłosił.
Nie wiadomo też gdzie ją pochowano.

Srodek talerzemy wójt 19 2 lipca 1942 r. z Lipowa Nazem 2 do Zawackiej,
aby "Martę" mógł przetrzymać

Dolpis pisma Stefani Szalewskiej luty 1948

XI. Zasklepie wygnania n 27, że miała wyjść z Krynki przez Stodolę do lasu

Mr. Redman do relacji 296

o Dosłomirskiej - dyplomatycznej Helmi ps Swa

2

Marzysko lipiarskie było pasportowe
Rodzice rodem z Wilna ucikli stamtąd
do Chetuma w 1920 r.

W 1939 r. jej rodzice przenieśli się z Chetuma
do spokojniejszej Tucholi.

W Tucholi "Swa" ukończyła już przedtem, między
19 lat, seminarium naukowe w r. 30/39

i miała rozpocząć pracę zawodową jako
nauczycielka na rok w gminie, kierownictwa

między innymi ob-cy pastambler "Szwabki"
Michał Zawentowski (rodzina miłośniczej ojca)

Michał "Swa" jakoby jako pierwszy dowiedziała i rozstrzeliła
pod Tucholą XI 1939 r. Opiera się wprost do Tucholi

sikowat się po kilku dniach awantury,
zabraną do Bydgoszczy gdzie już nie wrócił

Był do oficer z miłośniczymi wozami - dlatego
nie był w wojnie.

Swa ukrywała się, pod opieką gusa "Dane"
Wyrabiał kilka dokumentów.

Była kumrowką od "Dane" od "Szwabki" do Bydgoszczy
(jakoby). Między innymi w ^{w tym czasie} w ^{w tym czasie} w ^{w tym czasie}

na styczeń i tam miała radiostację od "Dane"
z której nadawała to, co przynosił jej "Dan"

Tam przebywała 1943 do maja 1944 r.

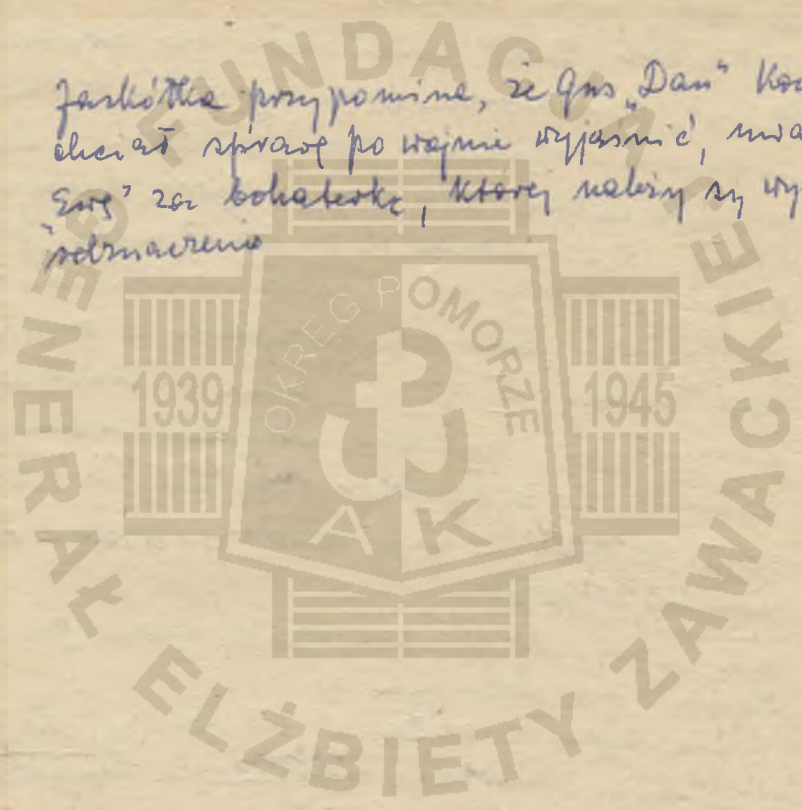
Przeobrażone przez lewicowego ^{z ~~hipnotyzacji~~ (?)} z jej
obserwacjami i z tymi jej nie ma obdarze (pod-
strachane rozmowa przanych kumrowek - policjanta)
otrzymata polecenie uciec do lasu, ale już
było za późno. Policja miała ją w lesie z miłośniczym
radiostacją - uciekła już, kiedy ją zastrzelili.

Tropie zawieszę do Kostki w do Kostki dla
zidentyfikowania
Grobu mi odualeriano, mimo szukania
pocz Gusa i fartkety

21 IX 1978

b. Sref WSK Zimp Hwtawia
Pifa kaktetera Lasitowska

fartkety przy pomine, ze Gus "Dan" Kowicem
chca at sprawo po wojnie wyjasnic, mwarajec
Suz' ze kaktetera, ktorey meliny sy wyrobu
rodzaczem



Drohomirská Helena, ps: „Ewa“

(1920 + v. 1944), zam. w Tucholi gdzie ukrywała seminarium Wacławskiego w 1938/39 roku. Matka, jakoby jej rodziców odwiedziła Niemcy w listopadzie 39 r. pod Tucholą. Po kilku miesiącach awanturawa oca i ujemnie do Bydgoszczy skąd jej nie powrócić. -

Ukrywała się. Juss ps. „Dai“ - kdd. „Sycykon“ - ugroził jej papiera na L. Prowalke Helena. Została rozpryszczona w listopadzie 1942 roku. - Była kierownicą w partyzantce „Smerka“.

Munkata w diplocie na stylach gdzie miała radiostacja, której nadawała. do co jej przynosił „Dai“ - Trwała do w ciągu 1943 r. do marca 1944. - Przesłania przez gojowego, w cyfrowej kas obładowe - uczyła i radiostacja do lasu, ale raporty. lista przez poleca manuskryta radiostacji i syfny. - Podsta in es: biu wiktoria nie wydatka całego - Zmieszta nam cichu.

76) Archi. E. Z: relacja Stefana Szalanki



5

296

Kościuszki
FK

+ 4 Drochomińska Helena

Koźmija: ps. Ewa okupacji Lipkowska Helena
pracowała w radiostacji, zamieszona
(brak w ks. cennik, jest w korbacie) Żelazna

K96

Hc

1/12. Dokumenty - Drohomińska
Helena:

1. Leg. nr 19311 Kasya Armii Kra-
jowej

k. 1 s. 1-2



S. 1-2

Leg. nr 19311

Kuchnia Armii
Krajowej



**LEGITYMACJA
KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ**



Nr. 19511.....

do koperty

Nazwisko DROHOMIRSKA

Imię Helena

Pseudonim "Ewa"

Przydział WSK. łączn.

.....
Insp. Tczew - Chojnice.

Odnaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku żołnierza Polski
Podziemnej w latach
1939—1945. *Przewodniczący*

Podpis: *Komisja Krzyża*
M. Mandziara - "Siwy"

Londyn, dnia 1 SIERP. 1978

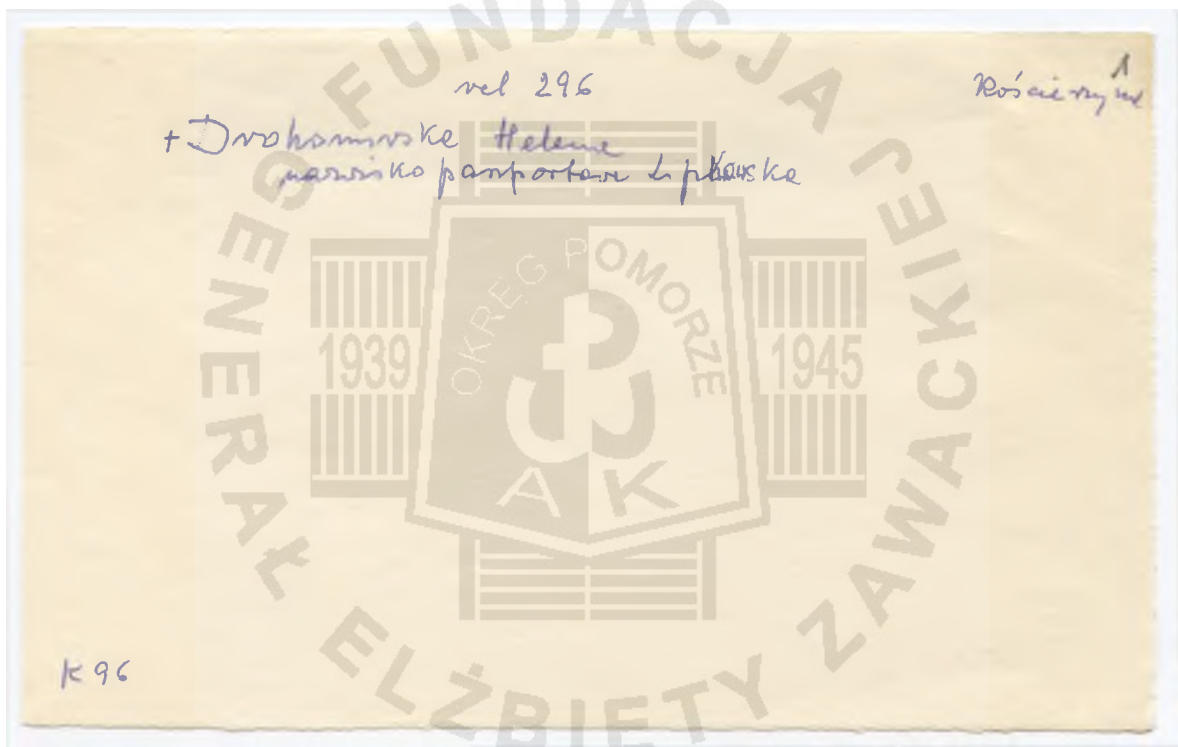
T: K: 296/296 Pom.

Kościerzyna

Dwóchmińsko, Stelewa

Pr. Party informacyjne

nr. 16





H/W

1.

+ Drohomyrska

4. Lipkowska Helena
Drohomyrska

6. Ewa

8.

10.

12. Relija p. Seclerskiej

K 96/19311
NW 23092

2.

296 / Pam.

5.

7.

9.

11. Agent. pms Gestapo
bezpochybnie abito w czasie
sledstwa reuska

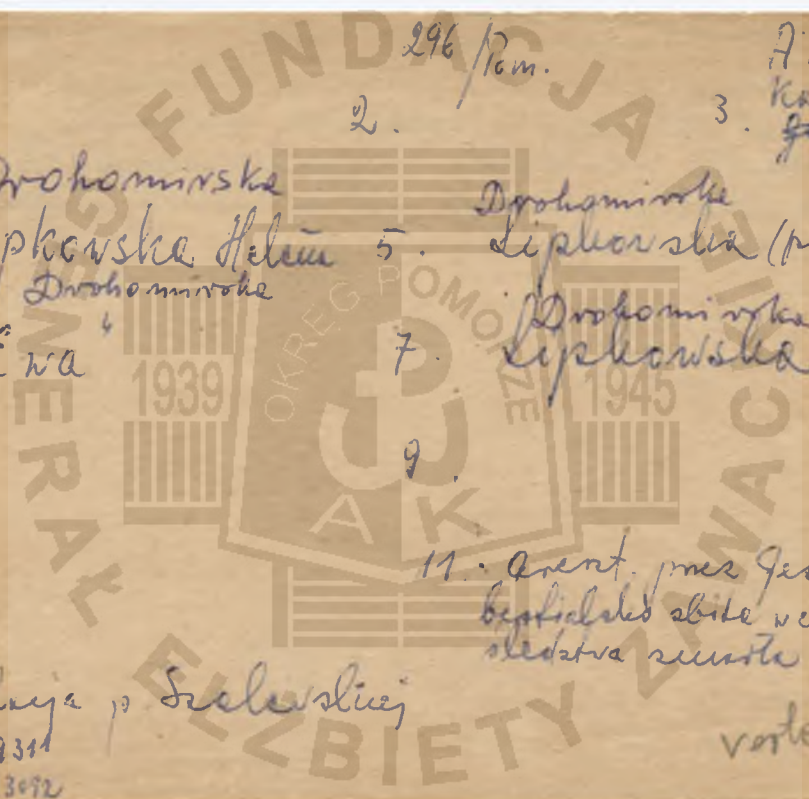
3.

AK 3
Kosciolny
gat.

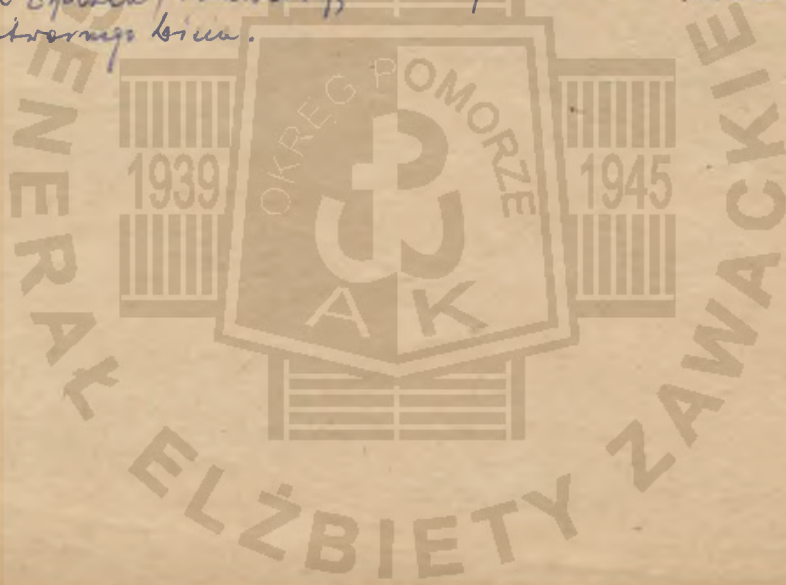
Drohomyrska
Lipkowska (pamortax)

Drohomyrska
Lipkowska

verte



Przybyła do kadry 10-1942 r. w Koszycach
przy ul. Golewskiej 20. Obstawiała radiostacje, po
wykryciu. w czasie służby obsługiwała także radiostacje
na okrętach, radiostacje w mory i powietrze na służbie
potworowego biura.



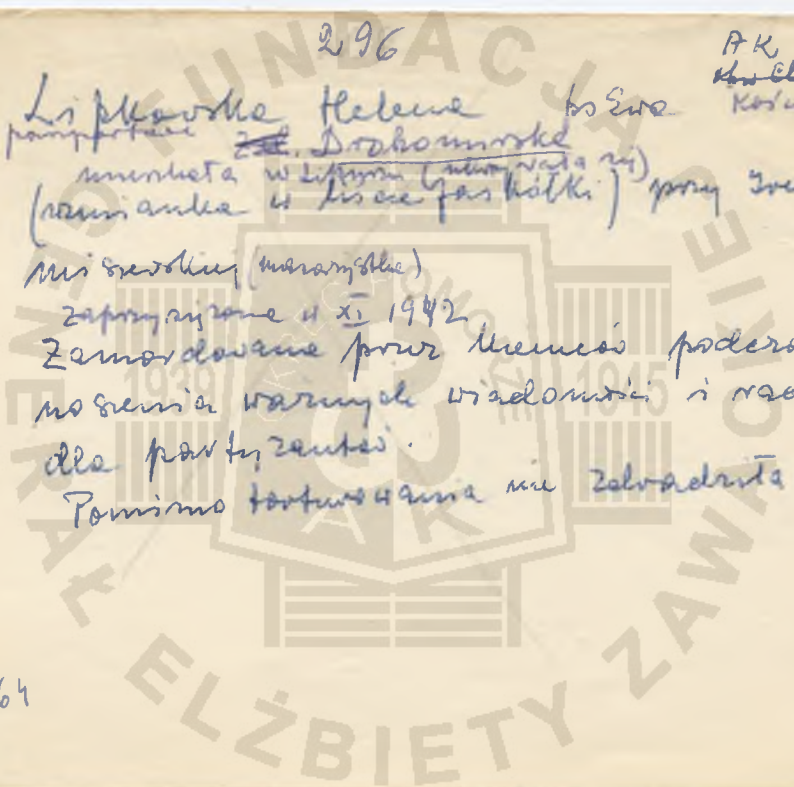


296

AK
~~Kosciuszki~~
Kosciuszki 5

+ Li piewnika Helene
 pampoteci ~~z~~ Dobromirski
 mieszka w Lipnie (nie w Warszawie)
 (zamieszkała w Warszawie paszki) przy Green
 mi szwedzi (marangolka)
 zaproszenie 11 XI 1942
 Zamordowane przez Niemców podczas prze-
 noszenia warty w Warszawie i radiostacy-
 dla partyzantów.
 Pomimo tortur i śmierci zbrodniczo uskoro

K 264



? rel 296/7
+ Drochomirska Helena ps Sza
zobacz małosko pasportowe d. polkowskie
Drochomirska WSK z Koscierzyny i Bydgoszcz
WSK 6
pasportowa
imp. Chojnice

(inne fascikle)

K 96



„Ewa” Drohomyr ♀
 (list 1. IX 79)
 Wg Ewy - w tym fajrylskiej była jakas „Ewa”
 (nie wiem nazwiska) nie wybrala, ktora jes -
 dzita do Srebrnej
 Rybitwa powiedziala ze „Ewa” - w fajrylskiej
 pasowala ty do tej „Ewy”
 Drohomyrka
 Drohomyrska Helena zd. dipkowska Koscierysz-
 Cnojnica
 „Ewa” t. 286

8
Droho mińska vel Lipskaska
wg Rimmelsteiga nie moŝto jej mieszkać
nie mieszka w Lipsku ani w okolicy
widział by o tym p. Szalewski a za jego
pośrednictwem Rimmelsteig
można go kupić w pałacu Rastworski lub
Wyszewski



5.21.2.93 Rel. 147/i Kościemys 202-AK. 8
partyzantka 10

Pomorie

~~R 244/1~~ ~~Indulge~~

"K.S.V."

+ Drogomirska Helena

Nazwisko i imię

Nazwisko panięskie "

dipkowska Helena "

Pseudonimy

" Nazwisko okupacyjne

Imiona rodz. nazwis. matki

Data i miejsce urodz.

1944 Libawa

Adres obecny

Data i miejsce smierci

Zródła i zapisy biograficzne: K. Liechawowski

Łserwicka U.S.K. z Kościemys i Bydgoszcz

Bydgoszcz

9/0kr. 9Tm. Zed. fary"
~~Indulge~~

verte

M.B.

z tel. Stefani Szalewskiej rok 2011

Uchwycona v Lipniku na strediu - radiotelegrafistka
medavara depene "Dana" v cca 1943 do maja 1944
Oslouzeno pri gajovigo o obistru neukie do lcau.
Tam vysta zmusenita radiostacy. vyfry. Torturovane
ne vykara nikogo. Zarate zomysleno

1939 — 1945
(1920-1944) zom. Melcha nauceviccka zom. narcom
maname 1938/39 Matka zydovka - vyzstolana X 1939
Potem atent. spere vypravny do Bydgoski - zginet
Ukryvate sig. J. Guse, Stan k-t. "Juryk" v grolit jej
papiery ne nar. Lipkorske Hledna. Za prvny sig. do 202. Ak
v listopadu 1942. Byte kurierka s piskly zom. lca
"Juryk"

FUNDACJA
Lipkowska Helena, Helena ps. "Lwa" 11
Z relacji Stefana Szalewskiego, "Głasko" luty 1978r.
Przyjęta strażnica XI 1942r. w Koscielnym u. ul.
Gdańskiej 20. Na rozkaz ptk "Marty" Grogmachersa
Stanczyńska przed wojną. Ojciec: amercjanin 1939r, matka
nie była pol. "Lwa" przesiedlono w obszarze radiostacji
otoczony ze zruku. Boleszkowo obszarze jest
w Rytku u gajowego na stryku, pozniej pod lipuszen
u młynarza R. Tu ja wykryli Niemcy i aresztowali.
Ibita zamknięto w stodole skąd usiłowata uciec.
verte

Pisy is wydropidy. Pomowme kontrolowan a
me wydatc m kogo. Grob jej mernany,

data



5.21.2.43

V (35) [14]

Pomorze

A 147/- Koszewy

partyzantka 10
H.S.K. 207

+ Lipkowska Helena

Nazwisko i imię

Nazwisko pańskie

Pseudonimy

Nazwisko okupacyjne

Imiona rodz. nazwisk. matki

Data i miejsce urodz.

Adres obecny

Data i miejsce śmierci

Zródle i zapisy biograficzne: K. Tuchanowski.

Zamordowana przez Niemców podlegała pracom
waznych wiadomosci i radiostacji dla partyzantki
Pomorze dokonywana nie zdradza in kogo
obv Koszewy warte MB

Opis relacji Stefana Braleskiego. luty 1978r.

Lipkowska H. członkini WZ-AK jedna z pierwszych
zapomnianych. Łowiczka Hutkowi z partyzantką.
Zginęła na przejściu lutego-marca 1949 w trakcie
prenoszenia aparatu nadawo-odbiorczego
do oddziału partyzanckiego, działającego na
terenie pow. Lipusz.

Zastępcze poprzednio zatrzymanie Tęczyńskiej
przez żandarmów w jednej ze stodół.

Żyta nie ujawniła niczego. Usiłowała jak się
borskutecznie, więc przy pierwszej nadarzającej
się okazji.

5.21.2.13

R 147/1 kościernyca

13

Pomorzne

484. 242, party 2011

+ Lipkowska Helena

prez. ^{zwa} Stohomirska Helena

11.11.1944 w pow. Lipsin
Pomorzne

źródła:

1. K. Giełgorowski
2. ul. Szwalerska Stefania Inty 1978

A

kościernyca

Chojnice
LWZ-AK

Teren 14

+ 1944 Lipkowska HELENA

nr. 510 nr. 10 poległ. Miesz. Wólki -- 5 242
radiotelegrafistka, łączniczka WSK "Szcz. Raj"
LWZ-AK Chojnicko - Teren "Hustarska"

Wojew

+

Lipkowska (i.n)

Drobnomilob.

Truchole

WSPR FK

15

cełownikami WSK; kierujcie!

Obw. Truchole.

zob: mel: Lesikowska-Szalewska

X-4/4 z. III/1.

Wz. II 2000

Józef Tuchoba

CHOJNICE
2KZ-AK

16

1944[†] DROTHOMIRSKA HELENA

nb. Stronnik poległ. Mest. Walli ... 587
sam. w Tucholi; radiotelegrafistka oddr.
part. AK "Święty" domowego pułk. Gussa
"Lana"

+ Droho wińska Szypkowska Helena

ps. Ewa
1916
Róściami na

Tężełt



Drohomirska-Lipkowska
Helena

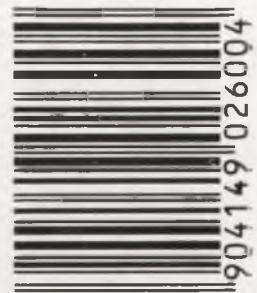
ZREKANOWANE



STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

PKWIU 22.22.20-50.51 ZN-96/1
SWW 1824-331



5 904149 026004